

Actualitat

La 28a edició del Saló del Llibre de París ha pagat les conseqüències de la polèmica que es va generar en convidar-hi la literatura israeliana, però només en hebreu, que ha provocat un boicot gairebé unànime dels autors àrabs

CHARLES PLATIAU / REUTERS

BOICOT ÀRAB A PARÍS

Text: **Alex Vicente** París

La literatura fa parlar més per raons polítiques que per mèrits propis. No ens en falten exemples més pròxims, però ho torna a demostrar el recent escàndol aixecat pel Saló del Llibre de París, clausurat ahir amb 165.000 visitants en una setmana. Una edició que quedarà lluny del rècord històric de visites que es pretenia superar, però que ha superat tots els estàndards de tensió en un certamen d'aquestes característiques. Una amenaça de bomba va disparar totes les alarmes diumenge passat, fins al punt d'obligar a evacuar el gran recinte on se celebrava la 28a edició del saló.

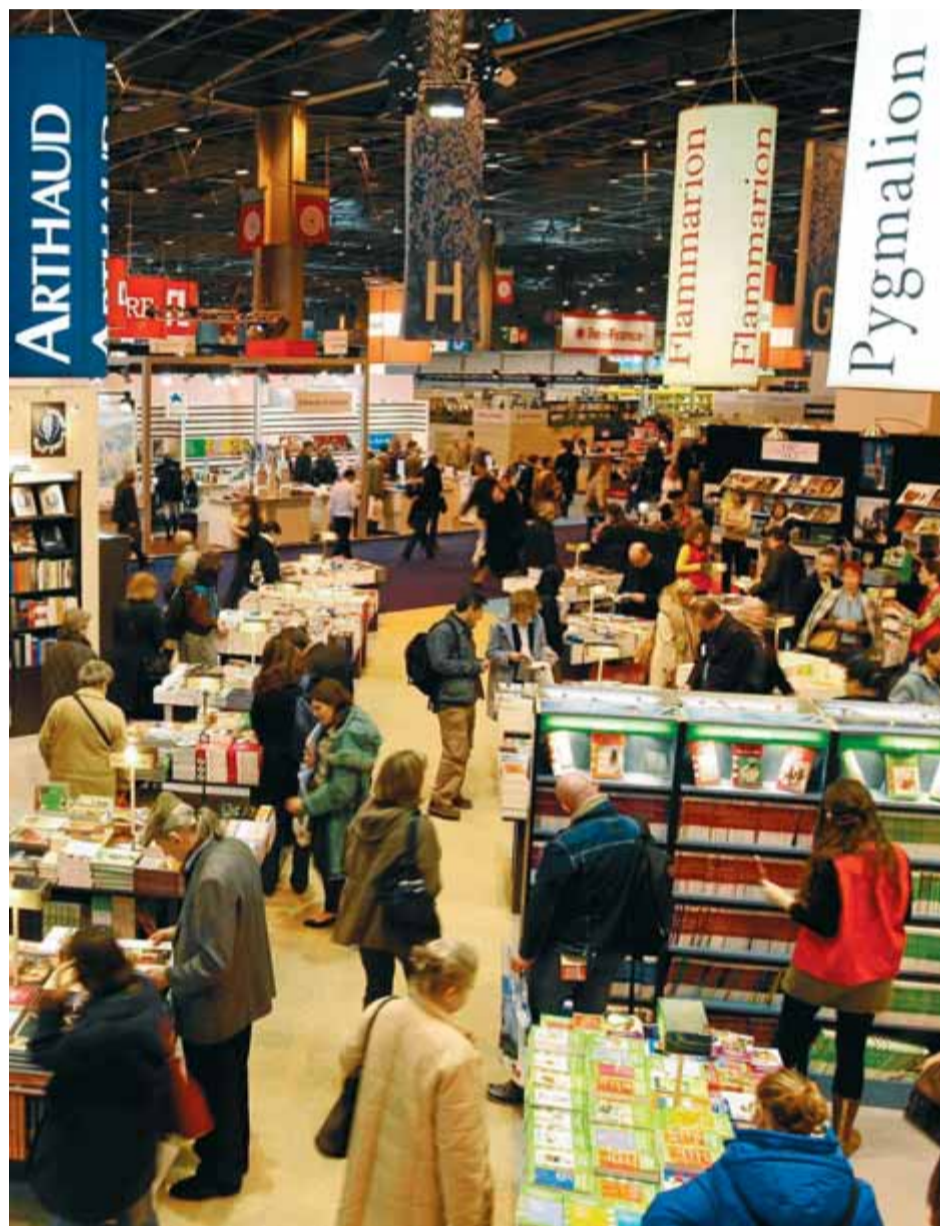
El motiu: la selecció de la literatura israeliana com a convidada d'honor, exclouent no només els autors palestins, sinó també la minoria d'escriptors israelians que s'expressen en àrab. "El component àrab de la literatura israeliana no ha estat oblidat en la selecció d'escriptors, que compta amb la presència de Sayed Kashua", s'havia defensat el president del sindicat de l'edició francesa, Serge Eyrolles, en referència a un escriptor de religió musulmana d'expressió hebrea. Insuficient per als països àrabs, que van llançar una efectiva crida al boicot: a la molt pobra secció internacional no hi havia ni una sola editorial del món àrab.

El Marroc, Algèria i Tunísia no hi han fet acte de presència. Tampoc Egipte ni els Emirats Àrabs, ni l'Iran, ni encara menys el Líban, un dels mercats més importants per al sector francès a l'estranger. El fet de comptar amb el president israelià Shimon

Peres en la inauguració no va ajudar a calmar els ànims. "Els que vulguin cremar llibres, boicotejar la saviesa, impedir el pensament i bloquejar la llibertat s'estan condemnant a la ceguesa", va dir Peres, que va aconseguir polititzar encara més una decisió que diverses associacions han qualificat de desafortunada.

La invitació, formulada pel ministeri d'Exteriors francès, es produeix en el 60è aniversari de l'Estat d'Israel, per la qual cosa semblava ingenu creure que no seria interpretada com una mena de preferència per una comunitat sobre l'altra. Durant la setmana, no s'ha pronunciat una sola paraula sobre la *nakbah*, la commemoració de l'èxode massiu dels palestins, que també compleix 60 anys. "França és el país que més ha ajudat Israel", va afegir Peres durant la inauguració, cosa que va irritar encara més figures com l'escriptor Tariq Ramadan, que ha afirmat que la invitació era "una prova de falta de tacte i una ficada de pota".

Tot i el daltabaix de l'amenaça de bomba, els actes organitzats dins del Saló del Llibre s'han desenvolupat amb una relativa normalitat. Pràcticament tots els autors convidats van acceptar desplaçar-se a la capital francesa per pronunciar conferències, signar llibres i participar en múltiples taules rodones. L'objectiu: promoció d'una literatura que a França és cada cop menys desconeguda. Des del 1931, 460 llibres israelians han estat traduïts al francès. La meitat, durant l'última dècada. Durant el 2008 està previst que se'n publiquin gairebé una cinquantena.*

Text: **David Alvarado** Rabat

L'origen del boicot no són els 39 escriptors israelians convidats a l'última edició del Saló del Llibre de París, alguns dels quals, com ara David Grossman i Amos Oz, més enllà del seu talent, fins i tot són coneguts pel fet de treballar en favor de la pau. El que ha conduït el conjunt de professionals de l'edició àrab a no anar a la fira parisenca és la decisió d'homenatjar Israel en el 60è aniversari del seu naixement, que ha estat interpretada com una celebració de la derrota i la humiliació àrab, i una acceptació de la política d'un país que nega als palestins el dret a tenir un Estat propi.

En alguns cercles tampoc ha agradat gens que només es faci al·lusió a la literatura israeliana en llengua hebrea, deixant de banda textos de qualitat d'autors jueus en àrab, anglès, rus i també en francès.

Més enllà d'aquest consens de portes enfora, la polèmica la tenen a casa. Al costat dels defensors del boicot, veus

molt qualificades s'han fet sentir per carregar contra la política de la "cadira buida", i han assenyalat que no ser presents a la fira no és la millor manera de lluitar contra Israel i que hauria estat millor anar-hi.

Una d'aquestes veus és la de l'egipci Alaa Al Aswani, autor de la ja cèlebre *L'edifici laqubian*, que fa setmanes que va anunciar la seva presència a París per signar exemplars de la seva segona novel·la, *Chicago*, i també va prometre denunciar la presència d'Israel a la regió.

Opinen de la mateixa manera els marroquins Fouad Laroui i Tahar Benjelloun, que han comentat que deixar l'espai lliure a l'Estat hebreu no és la solució. Fins i tot, Benjelloun ha qualificat la posició àrab de "guerra contra la cultura" i no contra Israel. Amos Oz, l'etern candidat al Nobel, es va oposar obertament al boicot al Saló.

La Fira del Llibre de Torí, entre el 8 i el 12 de maig, també ha triat Israel com a convidat d'honor. Hi haurà boicot?*